

FOTO: STINE HEGER

Styrk skrive lyst blandt børn og unge

Forskningsbaserede anbefalinger til skole og fritid

Af Stine Heger & Kristine Kabel

I denne pjece har vi samlet otte anbefalinger til, hvordan skrivelyst kan styrkes blandt børn og unge i skole og fritid. De otte anbefalinger stammer fra forskningsoversigten Pædagogisk Indblik: Børn og unges skrivelyst. Ved hver anbefaling stiller vi her i pjecen en række reflektionsspørgsmål, som I kan drøfte på lærerværelset, på efteruddannelseskurser, på studiet, i årgangsteamet eller fagteamet, til workshops på seminarer og konferencer. Anbefalingerne optræder her som overskrifter, læs mere om dem i selve **forskningsoversigten**.

Spørgsmålene i pjecen er blevet til med hjælp fra Inger-Lise Mourier og Marie Elmegaard.

God fornøjelse

Stine Heger

Postdoc

DPU, Aarhus Universitet

Kristine Kabel

Lektor

DPU, Aarhus Universitet

Hav en nuanceret forståelse af skrivelyst

“Ønsker man at understøtte skrivelyst i praksis er det afgørende at bygge på nuancerede forståelser af, hvad skrivning er, hvem eleverne er, og hvordan skrivelyst er begrebsliggjort og kan forstås.”

(Heger og Kabel, 2026, s 29)

- ✓ Hvordan opfatter I skrivelyst for jer selv og blandt jeres elever?
- ✓ Kan I genkende de begreber og forståelser som præsenteres i forskningsoversigten?
- ✓ Hvordan relaterer de til jeres egen erfaring med skrivelyst?

Etabler skrivefællesskaber

“Et dominerende tema i forskningen er, at etablering af skrivefællesskaber er et vigtigt fundament for skrivelyst. Ethvert klasserum rummer et potentiale til at udvikle sig til et skrivefællesskab; men igangsættelse af skriveaktiviteter i sig selv er ikke nok.”

(Heger og Kabel, 2026, s 30)

- ✓ Hvad tænker I om forskningsoversigtens pointer om skrivefællesskaber og et engagerende skrivemiljø?
- ✓ Hvilke skrivefællesskaber har I kendskab til, at børn og unge i jeres praksis indgår i?
- ✓ Skrivefællesskaber kan etableres ved at skabe en praksis, hvor man spørger til hinandens tekster, og hvor man sidder sammen og skriver eller skriver fælles tekster. Hvilke erfaringer har I med sådanne praksisser?
- ✓ Hvad ville I gøre og hvorfor for at styrke skrivefællesskaber i jeres klasser og praksisser?

Vær en involveret, skrivende og fleksibel lærer

“Det er utvetydigt i forskningen, at læreren (eller en anden voksen underviser) har afgørende betydning, både i og uden for skolekontekster. Det er vigtigt, at man som lærer kan reflektere over sin egen skrivning og sine egne skriveerfaringer, og at man selv opbygger en positiv indstilling til skrivning.”

(Heger og Kabel, 2026, s 30)

- ✓ Hvordan har I det selv med at skrive? Tænk tilbage på jeres egne skrivepraksisser. Hvornår har I selv oplevet skrivelyst? Hvad gjorde at I havde lyst til at skrive? Hvem skrev I til? Hvad skrev I? Hvorfor skrev I?
- ✓ Har I selv haft en voksen rollemodel, der inspirerede jer til at skrive? Er I selv rollemodeller? Hvan kan en voksen gøre for at blive en skrivende rollemodel?
- ✓ Hvilke erfaringer har I med selv at skrive og for eksempel afprøve skriveopgaver i forberedelsen eller sammen med elever?
- ✓ Hvordan kan I komme til at skrive mere selv, og af og til gøre det sammen med børn og unge i jeres klasser og praksisser?

Tilbyd relevant respons og positiv opmuntring

“ Respons og opmuntring i forbindelse med skrivning spiller en central rolle for skrivelyst. Respons kan styrke skrivelyst, når eleven oplever den som relevant og opmuntrende, og når den understøtter elevens oplevelse af at være en kompetent og handekraftig skriver.”

(Heger og Kabel, 2026, s 30)

- ✓ Hvilken slags opmuntring har I selv brug for, når I skal skrive?
- ✓ Respons kan have stor betydning for elevers skrivelyst, både positivt og negativt. Hvilke erfaringer har I med det?
- ✓ Hvordan vil I give respons på en elevs tekst, som dels understøtter skrivelyst og dels udvikler elevens skrivning? Drøft eventuelt dette med afsæt i en eller flere eksempeltekster fra bestemte årgange.

Stil meningsfulde og varierede skriveopgaver

“Skriveopgaver skal føre elever ind i fagets praksisser og måder at arbejde med viden og tekster på; men for at styrke skrivelyst må opgaverne primært opleves som meningsfulde for eleverne. Hvad der skaber en oplevelse af meningsfuldhed kan imidlertid være mange forskellige ting.”

(Heger og Kabel, 2026, s 31)

- ✓ Hvordan kan I formulere en skriveopgave, som er engagerende for jeres elever, ved at inddrage deres oplevelser, følelser eller interesser?
- ✓ Hvad gør I for at engagere eleverne og skabe en fælles erfaring og viden om et emne og måder at skrive om det på, før de selv skal skrive om det – og undervejs i processen?
- ✓ Hvilke forslag har I til at sikre variation i skriveopgaver hen over et skoleår og på forskellige trin?
- ✓ Hvordan kan I udvikle skriveopgaver, som både åbner for elevernes medbestemmelse og styrker deres faglige udvikling?

Skab balance mellem støtte, rammer og frihed

“Det er centralt at sikre eleverne mulighed for selvudtryk og medbestemmelse. Det handler ikke om fuldstændig fri skrivning, men om at læreren finder en balance mellem støtte, rammer og frihed.”

(Heger og Kabel, 2026, s 31)

- ✓ Hvilke erfaringer har I med at lade elever være med til at bestemme for eksempel indhold, modtager og udformning af de tekster, de skriver?
- ✓ Er der forløb og opgaver, hvor I kan eksprimentere med at skrue op eller ned for elevernes medbestemmelse – hvordan vil I gøre det, og hvad vil I forvente i forhold til elevernes deltagelse og skrivning?
- ✓ Hvis I giver elever forskellige former for frihed i skriveopgaver, hvilke former for støtte vil eleverne så have brug for?

Skab rum for skrivning uden bedømmelse

“Skrivelyst kan blive svækket af for stram kontrol med elevers skrivning og af (angst for) bedømmelse og karakterer. Især hvis der er uoverensstemmelse mellem bedømmelsen og elevens egen selvopfattelse eller forventninger. At skrive kun for at blive evalueret af en lærer kan også svække skrivelysten.”

(Heger og Kabel, 2026, s 31)

- ✓ Studier i forskningsoversigten peger på værdien af nogle gange at skrive med fokus på skriveproces og -håndværk, uden vurdering. Hvilke erfaringer har I med at elever skriver kortere tekster, som de ikke afleverer, men måske drøfter fælles?
- ✓ Hvordan kan I skabe muligheder for at skrive tekster uden vurdering, når I samtidig er nødt til at bedømme elevernes skriftlighed fx på 8. og 9. årgang?
- ✓ Hvordan forestiller I jer, at mere eksperimenterende skriveaktiviteter kunne se ud i jeres klasser?

Arbejd med en bred forståelse af skrivning

“Når det handler om skrive lyst, så er det sammenfattende godt at forstå skrivning bredt og ikke som en afgrænset skolefærdighed. Skrivning i skolen kan bygge på en nysgerrighed over for både fagpraksisser og måder at skrive på i samfundet og kulturen bredt i dag.”

(Heger og Kabel, 2026, s 32)

- ✓ Flere studier problematiserer skrivning som en afgrænset skoleaktivitet. Er det en problemstilling, som I genkender?
- ✓ Er det muligt at få øje på skriveaktiviteter, som eleverne allerede udfører i fritiden, og indrage dem i skrivning i klassen (dagbøger, breve, chat, sociale medier, computerspil)? Hvordan?
- ✓ Skrivning kan også involvere tegninger og blive til gennem brug af digitale teknologier, der muliggør multimodale udtryk. Hvornår arbejder I med flere udtryksformer i skriveundervisningen, og hvilke erfaringer har I med det på forskellige klassetrin og i forskellige skrivesituationer?

Pædagogisk indblik 30

Styrk skrivelyst blandt børn og unge

Af Stine Heger & Kristine Kabel

[dpu.au.dk/pædagogiskindblik](https://dpu.au.dk/paedagogiskindblik)